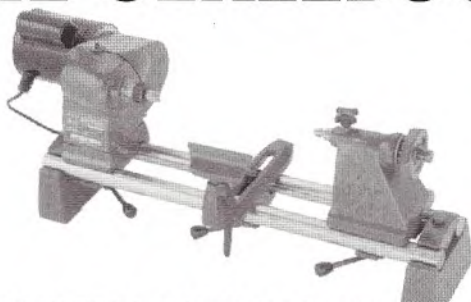

AKTIE RADIUS

Uitgave van de Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers

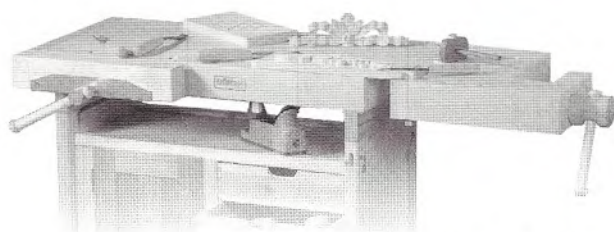
WAAR Kiest DE VORMGEVER IN HOUT UIT DE GROOTSTE COLLECTIE GEREEDSCHAPPEN?

HOUTDRAAIBANKEN, DRAAIBEITELS, FIGUURZAAG-, LINTZAAG- EN CIRKELZAAGMACHINES,
BOOR- EN FREESMACHINES, (NAT)SLIJPMACHINES...

CURSUSSEN, BOEKEN, TIJDSCHRIFTEN, VIDEO'S...

MEUBELMAKERSWERKBANKEN, DIAMANTSLIJP- EN WETSTENEN,
BEELDHOEW- EN MEETGEREEDSCHAPPEN, GEREEDSCHAPPEN UIT JAPAN, ENGELAND,
CANADA, ZWEDEN, EIGEN IMPORT...

BAPTIST

*Naast de
schouwburg*

VOOR HOUTBEWERKERS GEREEDSCHAP EN MACHINES

Eusebiusbinnensingel 5, 6811 BW, tel. 026-4451644, Fax. 026-4433167

Maak ook kennis met

IJZERWAREN
GEREEDSCHAPPEN
MACHINES - BEVEILIGING

BEEKSTRAAT 70
TEL. 026-3512856 / FAX 026-4452266

Van het bestuur

Ik wil terug kijken naar wat we het afgelopen jaar in Radius verband hebben bereikt.

Allereerst valt op dat Radius het afgelopen jaar gigantisch is gegroeid. We gingen dit kalenderjaar in met ongeveer 410 leden. Een groot deel van de aanwas is een direct gevolg van regionale of individuele activiteiten met tentoonstellingen en/of demonstraties.

We kunnen terugzien op twee zeer geslaagde "demodagen" in Arnhem. Wat is het een luxe dat Radius de faciliteiten van de Stichting Werktaining steeds weer mag gebruiken. Ik heb op de demodagen gesproken met leden uit alle delen van het land. Het is fijn voor de DemoDagCommissie (DDcie) en de Technische Commissie (Tcie) dat er steeds zoveel leden komen en van zover. Het is fijn voor de bezoekende leden dat deze commissies er steeds weer in slagen van de demodagen een feest te maken. Daarnaast heeft de regio Lochem met deze commissies op een uitstekende manier het gezicht van Radius op de Open Dag Hout in de Hanzehal in Zutphen laten zien.

We zien ook dat er een redelijk bezochte algemene ledenvergadering (ALV) in Utrecht was, waar het bestuur opening van zaken gaf en waardevolle suggesties terug kreeg. De aanbeveling om de ALV te combineren met een expositie of een andere leerzame activiteit kunnen we dit jaar (nog) niet ten uitvoer brengen. De DDcie en de TC kunnen naast alles wat ze al doen dit evenement niet ook nog trekken. Er werd besloten tot contributieverhoging om daarmee een aantrekkelijker uiterlijk van *AktieRadius* te financieren.

Met die ruggesteun is de redactiecommissie voortvarend aan het werk geweest zodat we inmiddels al drie maal een mooiere uitgave hebben ontvangen met bijdragen die voor mijn gevoel ook uit een ruimere kring van leden komen dan voorheen. De auteurs, de redactie, De Stiel en de verzender scoren hiermee geweldig.

Van enkele regio's heeft het bestuur enthousiaste verslagen ontvangen van hun activiteiten. Daaruit putten wij weer moed om leden uit de regio's die niet als groep bezig zijn te stimuleren ook iets gemeenschappelijks te doen. Regiocontacten bieden zoveel meer mogelijkheden van elkaar wat te leren.

Ik begon deze opsomming met de vermelding van de grote groei van Radius. Die groei is prima, maar het bestuur constateert dat er een groot tekort is aan mensen die taken op zich willen nemen om die groei in goede banen te leiden. Het bestuur bestaat helaas nog slechts uit vier leden en in de regio's zijn ook nog veel mensen nodig om de kar te helpen trekken.

Namens het bestuur en de leden die van al deze resultaten op enigerlei wijze hebben geprofiteerd wil ik allen die de hierboven genoemde activiteiten hebben gedragen hartelijk danken voor de inspanningen die ze hebben geleverd. Voor mijn gevoel kunnen we, ondanks de bestuursperikelen, terug zien op een zeer geslaagd jaar 1998 en er energie uit putten voor dit jaar waarin we ons eerste lustrum gaan vieren.

UITERSTE DATUM INLEVEREN KOPIJ

15 april 1999

REDACTIEADRES

Om mij moverende redenen beperk ik mij tot het redigeren van dit ene nummer. Ik hoop dat de vereniging snel een nieuwe redacteur/redactrice vindt.

Nel Hoogkamer

Voorlopig redactieadres:

Gerard Gaasbeek

Boeslaan 24, 6703 ES Wageningen

VAN DE PENNINGMEESTER

Herinnering: Willen de leden, die hun contributie voor 1999 nog niet hebben betaald, dit snel doen? f 45,- overmaken op giro 741949 t.n.v. Radius, Ned. Ver. van Houtdraaiers, Russenweg 17, Bergen. Diegenen die 14 dagen na de verschijning van dit nummer nog niet hebben betaald ontvangen een nieuwe acceptgiro van f 45,-, verhoogd met f 5,- voor administratiekosten. Voor die f 5,- kunt u beter een stukje hout aanschaffen. Dus betaal vandaag nog even.

AGENDA

Van 12 tot 27 november 1999 wordt de Eerste Nederlandse Houtdraai Tentoonstelling gehouden. Plaats: Culemborg/Gelderland.

Meer informatie vindt u elders in dit blad.

In Aktie Radius no. 20 stonden twee demo-dagen vermeld, nl. op 6 maart en 10 oktober. Die van 10 oktober wordt verzet naar 23 oktober, plaats: Krommenie.

Beste Lily van der Dussen

Het bestuur van Radius heeft mij gevraagd een dankwoord te schrijven voor de aan onze vereniging bewezen diensten. Een dankwoord namens al onze leden.

Even terug in de tijd. Bij gelegenheid van de allereerste bijeenkomst van een aantal houtdraaiers, beroeps zowel als amateurs, bij mij in de winkel, werd "Radius" - Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers opgericht (april 1994). bij die gelegenheid deed jij het aanbod een tijdschriftje te verzorgen om aan de leden toe te zenden.

Hoeveel leden hadden we toen, een honderdtal misschien? Geld was er niet. De oprichters, 24 man/vrouw sterk, hadden ieder f. 40,- ingelegd, geen vetpot. Niet zeuren, aan het werk, het is je op het lijf geschreven. Je hebt ons blad Aktie Radius door de moeilijkste tijd geloodst. Niet altijd even gemakkelijk is dat geweest. Ondanks persoonlijke omstandigheden is het blad blijven verschijnen. Het probleem: wat moet er in en wat kan tot het volgende nummer blijven liggen, want ja, beperkte plaatsruimte, één A-4 extra en de porto vliegt omhoog. 'Uitgesloten', zei de penningmeester.

Ondanks deze bijna hopeloze toestand zette jij je schouders eronder om tot verbetering van ons blad te komen. En zie, het is gelukt. We hebben een beter tijdschrift, de eerste zevenmijlssap is gezet naar volwassenheid. We zijn je dankbaar voor je niet aflatende enthousiasme en toewijding aan onze zaak, het nobele ambacht houtdraaien.

Ik ben ervan overtuigd dat je, nu 'ambtelooz' Radiuslid, ons niet vergeet. Ik hoop je nog menig keer op onze showdagen te zien en te spreken.

Lily, uit naam van alle Radiusleden, hartelijk dank.

Muck Douma

IN BEELD: Piet Theuws (1942)

Gereedschapmaker en mystieke draaikunst

Piet Theuws, werkzaam als gereedschapmaker bij de conglomeratie 'Van de Leegte' heeft de opleiding LTS en Bemeetal gevolgd en kwam aansluitend in de bedrijfsopleiding gereedschapmaker bij Philips terecht. Tijdens de opleiding werd de leerlingen toegestaan in de vrije tijd in de werkplaats te klussen. Hij besloot in 1976 een houtdraaibank te

REGIONIEUWS

Regio Lochem

Op 12 april a.s. is er een bijeenkomst ten huize van Peter de Waal, Mosberg 29, Borculo. Aanvang 19.30 uur.

Voorjaarsprogramma Regio Epe

27 februari: Excursie naar 'Kunstlokaal 11' in Borculo

6 maart: Demodag in Arnhem

Tot 27 maart: Expositie 'Dood Hout' in Harderwijk, Milieucentrum, Jodenkerk-steeg 1

27 maart: Jaarvergadering 'Radius'

17 april: Regiobijeenkomst in Epe

19 juni: Bezoek Stoomhoutzagerij in Groenlo

Regiobijeenkomsten kring Haarlem

18 april: bij Pem Kalshoven, onderwerp: het uitdraaien van een holle vorm

19 juni: bij Muck Douma

19 september: bij Iet Feith

de bijeenkomsten beginnen om 13.00 uur

Overzicht exposities 1999 in Kunstlokaal

11, Bosberg 29, Borculo

openingstijden 's zondags van

14.00 - 17.00 uur en op afspraak schoolvakanties gesloten

27 februari - 26 maart: Adriaan van

Esveld, schilderijen en houtsnedes

Willemien Loeffen, keramiek; Bernd Pfister, houtdraaiwerk

Peter van de Waal, houten tassen

27 maart - 23 april: Marike Meurs, kleurenprenten

Ellen Baptist, papier en drukwerk

Peter van de Waal, houtdraaiwerk

24 april - 28 mei: Ger Slik, schilderijen en foto's

Otto Koedijk, houtdraaiwerk

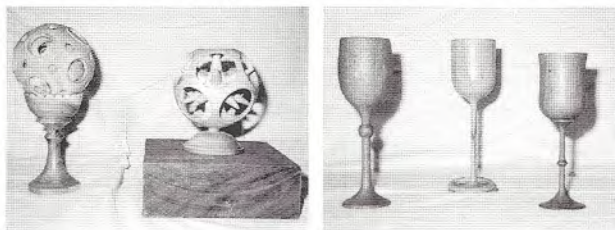
bouwen. Toen deze klaar was heeft hij er twee kandelaars op gedraaid. Daarna heeft de bank 10 jaar ongebruikt in de garage gestaan.

In 1985 kwam hij weer in aanraking met houtdraaien toen in het Cultureel Centrum te Bergeijk, waar hij badminton speelde, een cursus houtdraaien van start ging. Na enig aarzelen heeft hij zich in de winter van 1985 voor de cursus aangemeld, die hij ongeveer twee jaar heeft gevolgd. Daarna heeft hij een jaar de cursusleider ondersteund als 'instructeur'. Uiteindelijk heeft Piet de leiding van de cursus, die tot op heden nog wordt gegeven, overgenomen.

Op den duur bleek dit soort draaien voor hem geen uitdaging meer. Hij richtte zijn blik en energie meer op het fijndraaien. De uitdaging was dunwandig draaiwerk te maken. Bijvoorbeeld: een wijnglas met een wanddikte van minder dan 1 mm. en een steeldiameter van 4 à 5 mm. (Zie de foto van de drie wijnglaasjes). Voor dit doel kocht Piet een Record 300 RPM.

Geleidelijk aan werd aan het dundraaien miniatuurdraaien toegevoegd. Zoals uit de foto met de miniaturen blijkt, gaat het daarbij om zeer kleine draaiwerkjes.

In 1995 kreeg hij een videoband in handen van David Springett, een Engelse draaier die zich toegedeed op Wizardry. Dit woord is afgeleid van het Engelse woord wizard, dat tovenaars betekent. Wizardry is letterlijk vertaald: tovenaarskunst. Mystieke draaikunst lijkt de lading meer te dekken. Volgens het Woodturning Magazine is wizardry het draaien van een Chinese bol, dat wil zeggen: een bol in een bol in een bol in een bol enz. Deze houtdraaikunst was in de late negentiende eeuw in China zeer in trek, maar werd al in de zestiende eeuw in centraal Europa aan de vorstenhoven beoefend. De adel had hofdraaiers in dienst die hielpen met het draaien van exquise stukken. Georg Wecker, een hofdraaier bij hertog Augustus in Dresden, kan als voortrekker

29 mei - 28 juni: Edith Hagelstange, glas-kunst

Jan Gerritsen, druksels; Peter van de Waal, houten vormen

11 september - 11 oktober: Thea Barge-man, papierbatik

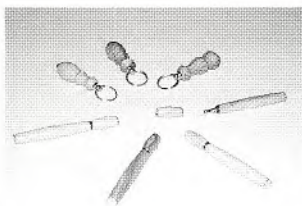
Peter van de Waal, houtdraaiwerk

30 oktober - 22 november: Dini Hollan-der, schilderijen

Muck Douma, houtdraaiwerk

22 november - 20 december: Yvonne de Wit, schilderijen

Peter van de Waal, houtdraaiwerk

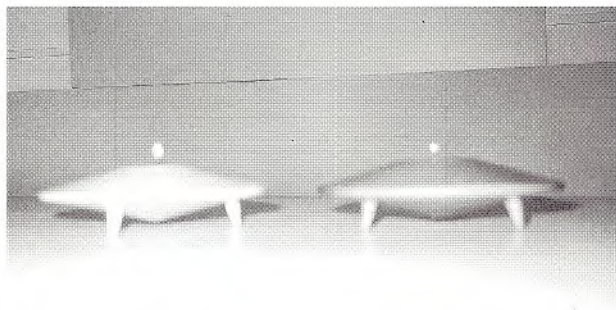
van het mystiek draaien wor-den beschouwd. In de groene gewelven van het Museum voor Volkskunst in Dresden is zijn werk en dat van vele anderen te bewonderen.

Omdat het op basis van de videoband voor Piet niet moge-lijk was deze draaikunst te leren heeft hij zich ook het boek van deze draaier aangeschaft. Daarmee is hij aan de slag gegaan. De foto met de Chinese bol en de sterbol toont het resultaat. Alvorens echter te beginnen was het nodig om over het juiste gereedschap te beschikken. Voor een gereed-schapmaker als Piet was dit een koud kunstje. Op basis van het boek ontwikkelde hij gereedschap voor diverse formaten van Chinese bollen en sterbollen.

(Op dit moment is bij Van Houtte en waarschijnlijk ook bij Baptist een standaardset gereedschap te koop voor een Chi-nese bol van 62 mm.).

Piet is in Nederland de enige die het wizardry beheerst. In België heeft hij wel één of twee medestanders. In Nederland heeft hij eenmaal op de Demodag gedemonstreerd. In Bel-gië demonstreert hij regelmatig.

Indien er leden zijn die geïnteresseerd zijn in het wizardry, dan is Piet bereid een zaterdag te demonstreren en te laten oefenen. Daarnaast heeft Piet voor Aktie Radius een beschrij-ving en werktekening geleverd van een sfeerlichtje. Zie teke-ning elders in deze Aktie Radius.

N.B. In Elbigenal (Tirol/Oostenrijk) wordt dit jaar een cur-sus gegeven in het maken van een Chinese bol. Data: 3 mei - 8 mei, 13 sept. - 18 sept. en 15 nov. - 20 nov.

Roelof C. Schmidt, Everdingen

MUTATIES LEDENLIJST

Nieuwe leden

Bergvoet, J., De Beemt 30, 6903 AG
Zevenaer, 0316 - 527284

Dalsem, J. van, Zonnegeweg 7, 1452 XU
Ilpendam, 020 - 4363403

Dijk, A.J. van, Heikampseweg 34,
6598 BN Heyen

Erens, H., Wienkeskoel 36a, 6074 HG
Melick, 0475 - 536517

Josten, J.M., Kampsestraat 29, 5443 AJ
Haps, 0485 - 321052

Oudenalder, A.C.J. van,
J.P. Coenstraat 74, 1215 KT Hilversum

Postma, R., Perenweg 1, 4528 EG
St. Kruis, 0117 - 350323

Smit, H.J.J., Rijnsburgerweg 84, 2341 AB
Oestgeest, 071 - 4024365

Tolboom, G.A., Bunschoterstraat 19,
3828 NR Amersfoort

Vis, C., Steenenwei 15, 4464 BK Goes,
0113 - 214595

Visser, H., Zegwaartseweg 116, 2728 PB
Zoetermeer, 079 - 3310119

Voerman, B.Th., Sellingerstraat 17,
9561 TA Ter Apel, 0599 - 324340

Voort, G.J. v.d., Aïdastraat 33, 1827 RA
Alkmaar, 072 - 5643516

Wanink, J., Hilversweg 16, 7161 PH
Neede

Zwikker, A.H., Mr. Beelpark 44,
6716 EW Ede, 0316 - 639285

Opzeggingen:

Broekelen, J.C.M. van, Vries

Bruin, G.R.R. de, Hoogeveen

Driessen, F., Amersfoort

Jaques, O.J.O., Duiven

Koning, N.Q.C. de, Hoofddorp

Massée, J., Kampen

Suvaal, D., Almelo

Zwaal, J.W., Doetinchem

Nationale houtdraaikunst-tentoonstelling

Oproep aan alle Radius leden

1. Algemeen:

Radius viert op 17 november 1999 haar eerste lustrum. Deze datum willen we natuurlijk niet ongemerkt voorbij laten gaan en we willen dit feit viëren met een nationale houtdraaikunst-tentoonstelling.

In de afgelopen anderhalf jaar ben ik bezig geweest de tentoonstelling in een museum onder te brengen. Om verschillende redenen is dit niet gelukt. De voornaamste reden was wel dat houtdraaikunst nog nauwelijks als kunst is geaccepteerd. Uiteindelijk heb ik, om niet in tijdnood te komen, maar besloten een mooie ruimte te huren en het geheel in samenwerking met de werkgroep regio Utrecht zelf te organiseren.

2. Lokatie

De tentoonstelling zal plaatsvinden in het middeleeuwse stadhuis in het pitoreske historische Culemborg aan de Lek van **12 november t/m 27 november 1999**.

Culemborg is met openbaar vervoer bereikbaar. De tentoonstelling ligt op 15 min. loopafstand van het station. Daarover komt in de volgende AKTIE-RADIUS meer informatie.

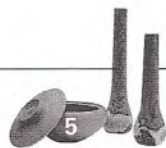
3. Inbreng van de leden

De doelstelling is enerzijds om zoveel mogelijk werk van de leden te exposeren, en anderzijds het houtdraaien en de verening te promoten.

In het afgelopen jaar heb ik een reeks van leden bezocht om hen te interviewen en om foto's van hun werk te maken. Er blijft mij echter niet genoeg tijd over om alle overigen die ik op mijn lijstje heb en nog vele meer te bezoeken. **Daarom vraag ik aan de leden mij maximaal vier foto's te sturen van draaiwerk waarvan men zelf denkt dat het voor de tentoonstelling in aanmerking kan komen, of mij te berichten dat men van plan is deel te nemen en foto's te sturen.** Bij de foto's gaarne vermelding van naam, naam van het werkstuk, de houtsoort en de afwerking.

4. Het selecteren en kiezen van de werkstukken

Ik veronderstel dat er zo'n groot aanbod komt dat niet alles in de tentoonstelling kan worden opgenomen, hetzij gezien de ruimte hetzij gezien het niet voldoen aan de hieronder vermelde criteria.

Verhuisd (nieuw adres):

Everts, J.M. Fr. Halsstraat 25 II, 1072 BK Amsterdam

Jong, R. de, Hofland 18, 4351 VE Vleuten, 030 - 6771170

Wijs, J.J., Rietsnijder 34, 3263 CE Oud-Beijerland, 0186 - 61173

Correcties/aanvullingen:

Boelhouwers, A. Steinstraat 22, (i.p.v. Steenstraat) Klundert

Dirven, W. Kerkstraat 22,

(i.p.v. Krijgstraat) 5101 BC Dongen

Hilt, A.T. (i.p.v. Tilt), Brouwerssteeg 8, 8754 GB Makkum (Fr.)

Verkaik, C., Stolvijk, tel. 0182 - 341223

Voort, J. v.d., Alkmaar, tel. 072 - 5643516

OPROEP

Gevraagd: redacteur/redactrice voor *Aktie Radius*; enige redactionele ervaring wordt op prijs gesteld.

Reacties naar: Gerard Gaasbeek, Boeslaan 24, 6703 ES Wageningen

OPROEP

Elders in dit blad vindt u twee artikelen van *Radius*-leden over het gebruik van bepaalde houtsoorten. Ter leringhe ende vermaeck zouden ook anderen hun ervaringen met houtsoorten eens op papier kunnen zetten. Deze informatie zou dan worden gerangschikt onder de rubriek Hout Info. Dit idee komt nog van Lily van der Dussen en ik geef het graag aan u door. Uw inzendingen zien wij met belangstelling tegemoet.

De redactie

Alle werkstukken zullen aan de hand van de foto's door de tentoonstellingcommissie bestaande uit drs. Peter Schipper als onafhankelijke voorzitter (kunsthistoricus en conservator van een drietal musea), Aart van Toor en Peter van de Waal (beide kunstdraaier) worden beoordeeld en uitgekozen. Stukken van Aart van Toor en Peter de Waal zullen door de voorzitter worden beoordeeld. Het bestuur heeft daarbij de commissie een drietal criteria meegegeven, te weten: het moeten unica zijn, dat wil zeggen oorspronkelijk en geen stukken die als broodjes van de plank komen, de vorm moet aanspreken en opvallen (de nadere invulling daarvan wordt aan de commissie overgelaten, waarbij de onafhankelijke voorzitter de doorslaggevende stem heeft), en de afwerking.

Na de keuze van de commissie zal ik contact nemen met de makers of maaksters om e.e.a verder te bespreken en af te handelen.

WIJ VRAGEN EXTRA AANDACHT VOOR DEZE PARAGRAAF

5. Financiële kant van de tentoonstelling

Aan de tentoonstelling zijn vanzelfsprekend kosten verbonden en wel voor:

Huur ruimte, tentoonstellingsmateriaal, verzekering van de stukken, vernissage bij de opening, PR (catalogus met foto's, posters, persberichten, etc.).

Om deze kosten te dekken zullen verschillende geldwervende acties op touw worden gezet, te weten:

- wij vragen de leden een aardigheid te draaien en deze voor verkoop beschikbaar te stellen. Daarbij denken we aan een stuk fruit: appel, peer, een ei, een bol, maar ook andere stukken zijn welkom, enz.;
- wij zijn van plan tijdens de tentoonstelling demonstraties te geven en we willen de aldaar gedraaide stukken verloten onder de bezoekers (verkoop van loten);
- wij vragen de leden een mooi stuk beschikbaar te stellen voor dezelfde verloting;
- wij proberen bij de gemeente Culemborg toestemming te vragen de tentoongestelde stukken ter verkoop te mogen aanbieden. Lukt dat, dan vragen wij als *Radius* in dat geval 10 % provisie van de verkoopprijs;
- voor het maken van de posters en de catalogus zullen wij bij diverse instanties subsidie aanvragen;
- er zullen verschillende sponsors benaderd worden.

OPROEP

Radius groeit!! Nu nog de bloei. Onze vereniging is opgericht om het ambacht houtdraaien niet verloren te laten gaan. Dat betekent: alle kennis die we nog hebben, vastleggen en uitdragen onder onze leden. Eén van de middelen daartoe is bijvoorbeeld videofilm. De Technische Commissie heeft het plan opgevat demonstraties op video te gaan maken. Echt duidelijke instructievideo's over een aantal onderwerpen. Daartoe zoeken we enthousiaste amateur videofilms, cameramensen, geluidsmensen, maar ook goede computerfreaks. We mikken echt wel een beetje hoger dan: "Kijk, daar staat Jan te demonstreren." Opnamen waarbij duidelijk te zien is: "Hoe maak je dat", daar gaat het om. We stellen ons voor eerst met diegenen die zich opgeven bij elkaar te komen om na te gaan waar ieders kwaliteiten liggen. Zonder naar beroepsniveau te streven, willen we goede instructiefilms voor gebruik in de regio's etc. maken. Vervolgens moet begroot worden wat een film gaat kosten. (Laten we meteen duidelijk zijn: er kan geen vergoeding worden gegeven voor gebruik van eigen apparatuur). Deze begroting moet door het bestuur van Radius worden goedgekeurd. Daarna kunnen we aan het werk. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met ondergetekende, we maken dan een afspraak voor een oriënterend gesprek.

*Namens de Technische Commissie,
Muck Douma, tel. 023 - 5 31 18 48*

- omdat wij van de gemeente geen entree mogen heffen zullen wij de bezoekers om een vrijwillige bijdrage verzoeken.

6. Opzet van de tentoonstelling

De tentoonstelling heeft een tweeledig karakter:

1. **het tentoonstellen van kunstdraaiwerk** zoals vazen, schalen (gladde en dicht tegen de natuur), dozen, allen in alle mogelijke variaties en vormen; speciale onderwerpen, zoals: spiraal stukken, kandelaars; tabaksdozen, dieren, glazen, tasjes, wizardry, enz.,enz. (de commissie laat zich blij verrassen).
2. **een educatief element:** hierbij denken we aan demonstraties op een moderne bank en op een antieke bank; vitrines met met antiek houtdraaigereedschap en met modern houtdraaigereedschap. Verder wordt het educatieve element zichtbaar in het laten zien van de diverse stappen bij het maken van schalen, tabakspotten en kandelaars; in het overzicht van houtsoorten voor draaien; in het organiseren van een hoekje voor Radius en van een "boekenhoek".

Mocht er leden zijn die tentoonstellingsmateriaal of iets anders kunnen regelen, dan hoor ik dat graag. En ook of er onder de leden goede fotografen zijn. Bijvoorbaat heel hartelijk bedankt voor jullie medewerking. Voor vragen kunnen jullie mij altijd bellen.

*Roelof C. Schmidt, Korte Meent 11, 4121 KL Everdingen,
tel: 0347 352162 / fax 0347 352327*

De tweeling-leunspaan

Er zullen maar weinig draaiers zijn die over twee leunspaanhouders kunnen beschikken op hun bank en toch hebben velen wel eens de behoefte gehad die te bezitten. Meestal gaat het dan om het draaien van tafelpoten of de zuil van een staande lamp en dergelijke, niet alledaagse werkstukken. Een extra leunspaanhouder met extra leunspaan op je bank installeren is een kostbare aanschaf die het weinige gebruik niet kan rechtvaardigen. We zullen dus wat moeten improviseren. Op de foto zien we een tweeling-leunspaanhouder, gemaakt van de bijzonder sterke houtsoort Azobé. Oorspronkelijk was de leunspaan ook van deze houtsoort en voldeed uitstekend.

INTERNET

Oude ambachten

Vorig kwartaal gaf ik u een adres waar u een foto van een lid van Radius kon zien. Voor diegenen die de houtdraaier op de foto niet herkend hebben, volgt hier nadere uitleg. Jan Soppe, houtdraaier en leraar houtdraaien, is lid van Radius, regio Hoogetveen. Het adres is:

<http://www.henkout.nl/oudeamb.htm>

Geheel vernieuwde website van Radius Regio Noord

Sinds 15 december 1998 hebben we een nieuwe website bij Demon. Een erg moderne en overzichtelijke site.

- * Home: een informatieve pagina over ons in het Nederlands, Engels en Duits
- * Actueel: het afgelopen jaar bij de regio Noord. Wat hebben we gedaan!
- * Agenda: wanneer zijn de bijeenkomsten en waar zijn exposities?
- * Galerie: een maandelijkse galerie van houtdraaiwerk. U kunt ook de galerieën van de vorige maanden bekijken. Omdat de werkstukken van verschillende leden zijn, krijgt men een verzameling van allerhande mogelijk te draaien werkstukken. Een bron vol ideeën.
- * Links: hier vindt u adressen van andere interessante websites. Hieronder volgt een beschrijving.
- * Lid worden: een e-mailtje is voldoende.

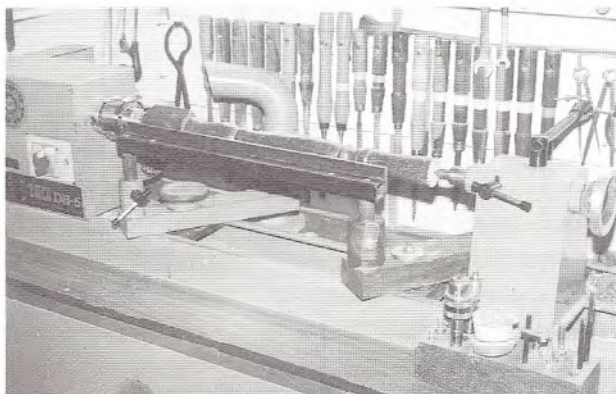
Ons nieuwe adres is:

<http://www.radius-noord.demon.nl/>

- * Post: een brief en enveloppe.

Links

The American Association of Woodturners: De landelijke vereniging van houtdraaiers in de Verenigde Staten. Een uitgebreide site met veel informatie. Wilt u galerieën zien,

Later deed zich de gelegenheid voor een hoekijzer te installeren. Men kan de leunspaanhouder en de leunspaan echter heel goed van een sterke houtsoort maken, bijvoorbeeld eiken. In het Eertsgebergte en de Jura maken beroepsdraaiers ook gebruik van houten leunspanen en leunstokken. (Lees het aardige artikel van Arie Boogert in AR no. 15 er nog maar eens op na.)

Natuurlijk is 'blank getrokken staal' beter, maar als je voor dit weinige gebruik niet weet te improviseren, dan kom je met houtdraaien niet ver. Het oplossen van technische probleempjes is juist zo aardig aan onze hobby en bedenk dat je wel kunt dansen, al is het niet met de bruid.

Omdat de bedden van de banken niet gelijk zijn, moet iedere draaier zijn eigen oplossing vinden, maar meestal is de constructie zo eenvoudig dat daarbij weinig moeilijkheden kunnen optreden en je hebt een model bij de hand.

Henk Wolf, Vaassen

In 10 stappen naar een sfeerlichtje

Werktekening en beschrijving

1. Zoek een mooi stuk hout uit, bijv. esdoorn, noten, of ander hout met een dikte van 40 mm en een diameter van 185 mm.
2. Schroef deze schijf tegen de opspanplaat van de draaibank, en wel zo dat de schroefgaten ver genoeg naar buiten zitten zodat ze later weggedraaid kunnen worden. (zie op doorsnede tekening bij de 1e bewerking de gestreepte schroefgaatjes).

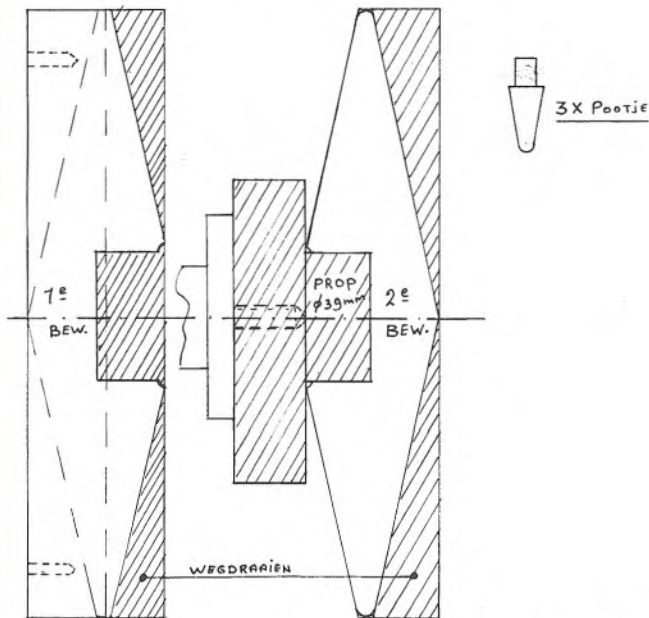

klik dan op 'Gallery of Turned Art' onder het hoofdstuk 'Inside the AAW'. Klik op 'Instant Gallery' en 'Turned for Use'. U ziet dan houtdraaiwerken van ver gevorderde houtdraaiers en kunstenaars van over de hele wereld.

Chesapeake Woodturners: Dit is een onderdeel van de AAW. Hun regio is rond Washington en Baltimore en er zijn ca. 50 leden. Wilt u meer weten over deze vereniging lees dan 'The Final Cut', hun nieuwsbrief. De 'members pages' van Joe Dickey en Frank Amigo zijn ook interessant.

Triangle Wood Turners of North Carolina: Dit is een onderdeel van de AAW in Noord-Carolina in de VS. Deze site geeft erg veel informatie. Wilt u alleen nieuwe ideeën opdoen? Klik dan op 'Gallery' onder het hoofdstuk 'Monthly Info' aan de linkerkant van het scherm. U komt dan in een andere pagina waar allemaal maanden genoteerd staan. Klik u hierop dan krijgt u steeds een andere galerie te zien.

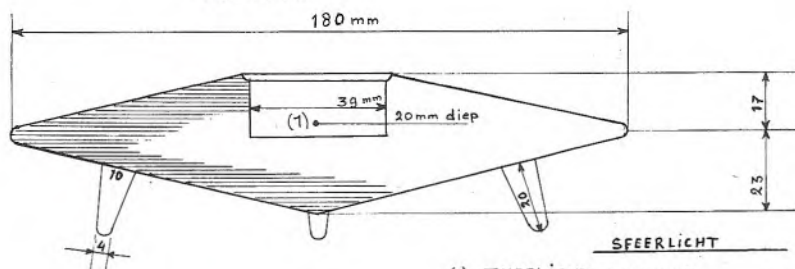
De Wit Kornhorn BV Gereedschappen Fabrik: Welkom op de website van De Wit Kornhorn BV. Een familiebedrijf dat sinds 1898 gesmede gereedschappen in Kornhorn produceert, zoals straathamers, trottoirbandtangen, stootijzers, schoffels, hakken en spaden. Bij De Wit Kornhorn BV heeft Radius regio Noord altijd de bijkomsten.

3. Draai nu het gearceerde gedeelte weg, inclusief een gat van 39 mm.
4. Werk deze kant af: schuren, polijsten, oliën, enz.
5. Draai nu een borst met prop van 39 mm die precies passend is in het gedraaide gat (zie tekening 2e bewerking).
6. Span opnieuw het werkstuk op en draai het gearceerde deel weg.
7. Werk deze kant af zoals onder 4 aangegeven.
8. Draai nu drie pootjes volgens tekening.
9. Boor nu drie gaatjes, om de 120 graden, voor de pootjes; pootjes aan de onderkant inzetten en vastlijmen.
10. Het geheel afwerken (lakken, verven, enz.), Zie de foto-inzet.

Veel succes ermee

Piet Theuws

(1) THEELICHT MET CUP
GET: PIET THEUWS BERGEUK

Aart C. van Toor: Hout, het inspireert en het leeft! Klikk u op de foto's dan worden ze vergroot.

Drechsler - Ein vielseitiger Beruf mit chancenreicher Zukunft: Een veelzijdig beroep met een kansrijke toekomst. Een Duitse vakorganisatie voor beroepsdraaiers.

Gregory Moreton RPT: Een professionele houtdraaiër in Engeland. Leuke pagina. Met 'Een dagboek van een houtdraaiersvrouw', geschreven door Lucy Moreton.

Wilt u ook uw houtdraaiwerk op internet?

Het inzenden van foto's voor de galerie van de website van 'Radius Regio Noord' voor leden van Radius buiten de regio is mogelijk. Close-up foto's geven het beste resultaat. Doe twee foto's van uw draaiwerk, met uw naam, voornaam, beschrijving van het object, de houtsoort(en) en grootte, samen met een extra enveloppe met uw naam en adres en voldoende porto (zo krijgt u uw foto's retour) in de enveloppe en stuur deze naar: Truus Beisterveld, Hoofdweg Oost 59, 9944 BW Nieuwolda. Vergeet niet een kijkje te nemen! Het is echt de moeite waard.

Truus Beisterveld

VEILIGHEID

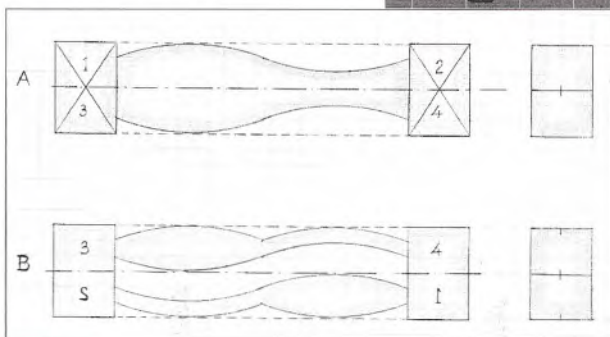
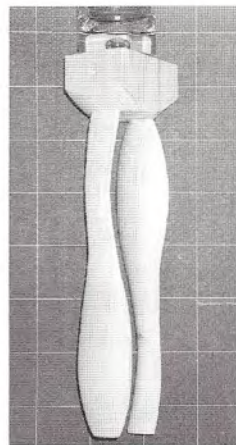
Onderstaande tip komt van onze vaste tipgever J.J. van der Veen te Leeuwarden.

Vaak gebruiken we lage toerentallen aan het begin van het draaien om eerst de onbalans weg te werken. Bij het afwerken, schuren of poetsen zijn die toerentallen vaak hoog. Draai, nadat het werkstuk af is, het toerental direct omlaag, om te voorkomen, dat er de volgende keer brokken vallen.

Papier-Oefening baart Hout-Kunst

Het artikel over "Omkeer-draaiwerk" in Aktie Radius no. 19 bracht mij ertoe hiermee ook eens te gaan experimenteren. Ik ben begonnen met wat op papier te tekenen. Vervolgens uit te knippen en "omgekeerd" weer aan elkaar te plakken. Daarbij kwam ik op een vorm die het mogelijk maakte de

beide delen nog een keer extra om te keren, zodat uiteindelijk, op papier, een a-symmetrische vorm ontstond.

Een en ander ben ik toen met hout op de draaibank gaan proberen en dat leverde een dermate verrassend resultaat op dat ik het graag in ons blad wil laten zien.

Wim de Bruijn, Maarsse

Inlands hout

Wat is er nog leuker dan houtdraaien? Nou ja, praten of schrijven over houtdraaien kan ook ontzettend leuk zijn. Dus toen ik vanuit het bestuur van Radius het verzoek kreeg eens iets te schrijven over mijn filosofie omtrent het gebruik van hout uit de regio, begon ik op een tekst te broeden. Als u nieuwsgierig bent, wat ik heb uitgebreed, lees verder en laat, liefst ook via dit orgaan weten of u het een lief en schattig kuikentje vindt, of een eigen-wijs en irritant jong.

Waarom gebruik ik als professioneel houtdraaiër het liefst hout uit de regio? Verschillende redenen.

HOUT INFO

ROBINIA

Botanische naam: Robinia pseudoacacia.

Veelal heeft men nog nooit van robinia gehoord. Zeg je 'acacia' dan weet men het wel. Maar de acacia is een totaal andere boom en behoort tot een andere familie. Dit onjuiste gebruik van deze naam is moeilijk uit te roeien. De echte acacia levert een tropische of subtropische houtsoort die nog wel eens voor parketvloeren gebruikt wordt en men noemt het dan 'robijnhout'. De kleur is lichtbruin, het hout heeft weinig tekening. Maar verder met 'robinia'. De robinia is een tamelijk rechte boom, met weinig vertakkingen, diepe groeven in de grove bast; de boom komt niet zo vaak voor. Het hout heeft weinig spinthout, 2-3 cm.

Doordat het hart wat door de boom slingert, verloopt de draad van het hout nogal eens. Daardoor wordt het hout in niet te grote afmetingen geleverd, dus zijn de lengtematen niet zo lang. Maar voor houtdraaiers is dat niet zo belangrijk.

Het hout heeft veel kleine gebreken zoals: kleine kwasten, scheurtjes bij het hart en ingegroeide bast.

De kleur is licht geelgroen tot bruinachtig groen. Na blootstelling aan het licht wordt het goudachtig bruin.

Het is tamelijk goed te draaien en prima te schuren. Er is een merkbaar verschil bij het draaien tussen het zachtere vroeghout en het veel hardere laathout (binnen één jaarling). Bij een vierkant gezaagd balkje willen er in aanvang bij het ronddraaien nogal eens flarden hout blijven hangen aan de rest van het hout, die dan tegen je handen aankomen en dat voel je!

Dit geeft meteen ook de taaiheid van het hott aan. Eenmaal rond, snijdt het goed.

Door de goed zichtbare jaarlingen vertoont het kopse hout een mooie tekening. We

Praktisch

Ik draai het liefste mooi hout. De houthandel in het algemeen heeft de ontwikkeling doorgemaakt naar grootschaliger en meer gestandaardiseerd assortiment. Zo'n houthandel heeft vaak wel saai bruin hout van 20.000 km verderop maar voor een mooi stuk okselweefsel, een wortelvoet of slapende knoppen kan ik beter bij een hovenier of bosbouwer terecht. In mijn omgeving zijn die er genoeg. En: als je de boom hebt gezien, weet je ook meer van het hout.

Mooi

Hout uit de gematigde zones heeft seizoensringen en hout uit het tropisch regenwoud niet. Die seizoensringen geven hout vaak een veel spannender tekening. Laat ik nou toevallig in de gematigde zone wonen, dat is even boffen. Nu is in Nederland ook nog ruim 300 jaar terug de zogenaamde Engelse tuinstijl ingevoerd. Dat bracht met zich mee, dat er veel exotische bomen werden aangeplant, voor het mooi. Die traditie werkt zo door dat elke hovenier iets bijzonders bij u in de tuin kan zetten. Inmiddels groeien er duizenden soorten bomen en struiken in Nederland, met een veel grotere variëteit dan in de ons omringende landen. Kortom, ik voel me wel thuis in Nederland.

Principieel

Met mijn werk wil ik graag bijdragen aan een duurzame samenleving. Dat zou ik niet doen als ik hout zou gebruiken dat aan de andere kant van de wereld uit roofbouw afkomstig is en dan nog eens is getransporteerd met toevallig goedkope, fossiele brandstof. Dat gesleep met grondstoffen en producten over de hele wereld draagt niet bepaald bij aan een schone atmosfeer en een eerlijke, transparante economie. En dan die roofbouw. Als ik in kranten lees over hoe Cambodjaans regenwoudhout wordt verwerkt tot Nederlandse tuinmeubels, hoe Nederlandse houthandelaren mensenrechten (laten) schenden in Kameroen, hoe handelaren aan teak komen in Birma, zelf wil ik niets te maken hebben met heling en diefstal. Ik ben er trots op mijn brood op eerlijke wijze te kunnen verdienen.

Sterker nog, met deze houding komt het werk dat bij me past ook gemakkelijker naar me toe. Bijvoorbeeld, houtbewerkers van eeuwen terug gebruikten ook vaak hout uit de regio en omdat ik een vergelijkbare kennis van hout heb, worden me regelmatig leuke restauratieklusjes toevertrouwd.

zouden dit als draaiers eens kunnen benadrukken in een werkstuk, door veel kops hout als aanzicht in dat werkstuk te presenteren.

Gebruik van robinia: daar, waar men geen tropisch hardhout wenst en toch duurzaam hout verlangt, is het een uitstekend alternatief.

Robinia is immers de meest duurzame inlandse houtsoort. Gebruik voor carrosseriebouw, waterbouw, tuin- en straatmeubilair en, uiteraard voor draaiwerk.

Wie de DEMODAGEN bezoekt zal zien dat er bij de Stichting Werktraining tuinmeubelen van Robinia gemaakt worden.

Wiebe van Slooten, Bergen N.H.

Artistiek

Bij een schilder vraagt niemand waar zijn grondstoffen vandaan komen. Rood is rood, en of die kleur nu uit Japan komt of uit Canada, kan ik tenminste niet zien. Bij een keramist ligt dat al anders. Aan de hand van de gebruikte klei of porcelein kan een kenner de maker op het spoor komen. Bij een houtdraaier ligt dat nog duidelijker. Het hout is, tenzij geleverd, voor iedereen te zien. Zo kun je aan de herkomst van het hout ontdekken waar de houtdraaier zijn wortels heeft. Deze specifieke kwaliteit komt bij geen enkele andere discipline zo duidelijk naar voren. Zo'n herkenbare kwaliteit moet je natuurlijk in je voordeel gebruiken.

Ik laat het even hierbij. Ik ben benieuwd naar reacties.

Otto Koedijk, Postbus 107, 6970 AC Brummen

K&S

Houtdraaijerij met werkplaats en showroom

- Houtdraaibank: Hager, Scheppach, Killinger, Elektra, Woodfast
 Houtdraaibeitels: Crown-HSS, Addis-HSS
 Draaibankklem: Nova, Vicmarc
 Houtdraaicursussen: 6 verschillende houtdraaibanken voor beginners en gevorderden
 Vakkundige slijpstenen voor houtdraaibeitels, kopieerstaal, schuurpapier, meetapparatuur, oppervlaktebehandeling, documentatiemateriaal, video's en accessoires.

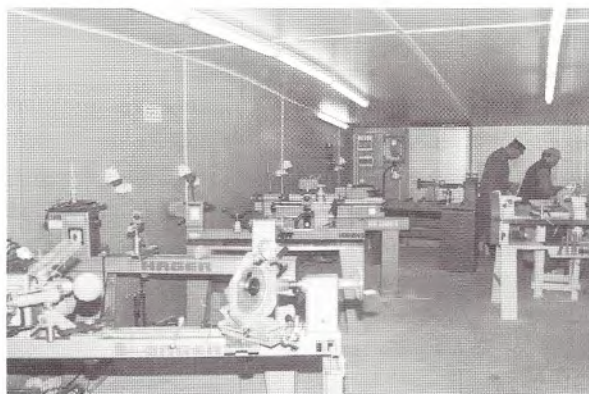
Info: K. Schulte, Kordestraat 31, 49744 Gr. Hesepe, Duitsland, tel. en fax: +49 (0) 5937/1752

Werkplaatsadres:

Ferienhof Brüning, Landwehr 64,
 49716 Meppen (Nödi), tel: +49 (0)
 5931/912719. Afstand van Emmen
 naar Meppen ca. 30 km.

Openingstijden:

's maandags 16.30 - 19.00 uur, de
 eerste zaterdag van de maand
 10.00 - 15.00 op afspraak.

VRAAG & AANBOD

Te koop: Craft chuck PC 2000 met een extra faceplate, pin en 4 klauwplaatjes. Schroefdraad as M33 x 3, 5 DIN 800. Nieuwwaarde f. 433,70. 1_ jaar oud. Vraagprijs f. 280,-. Truus Beisterveld, Hoofdweg Oost 59, 9944 BW Nieuwolda, tel. 0596 - 541447, E-mail: a.g.beisterveld@radius-noord.demon.nl

Door omstandigheden **te koop aangeboden:** een professionele 'Union 6 Graduate' draaibank met veel toebehoren. Informatie te verkrijgen bij A. Boogert, tel. 023 - 5623573 of J.W.J. Koorwijk, tel. 020 - 6736757

Te koop: Creusen houtdraaibank met veel toebehoren o.a.: vierklauw, bril, boor-kop/center, 17 div. beitels, div. beitelsteunen, div. opspanmogelijkheden, onderstel met kast. Gerrit Mooi, Origenesstraat 10, Apeldoorn, tel. 055 - 3663308

Te koop: Scheppach Lintzaag, type HBS 32 H+M, weinig gebruikt. Prijs f. 750,-. Info A. de Zeeuw, tel. 0573 - 431285

PUBIEK EN HOUTDRAAIEN

Houtdraaien is een mooie hobby. Een hobby die eigenlijk bij een breed publiek beter bekend zou moeten zijn. Vraag is echter: hoe bereik je dat publiek. Een suggestie was om in de voorhanden zijnde houtdraai-boeken in zoveel mogelijk bibliotheken inlegvellen van de houtdraaivereniging Radius in te voegen. Probleem is echter dat bij het inleveren van boeken bij de bibliotheek alle losse papieren verwijderd worden. In de meeste bibliotheken is een stelling-

Boorinrichting

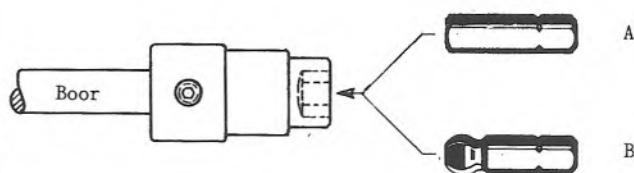
Bij het gebruik van een boorinrichting met stalen geleidebus-sen op de draaibank wordt de boor normalerwijze in de boorhouder van een elektrische handboormachine gespannen en aangedreven.

Als gevolg van de starre inspanning van de boor in de boormachine geven zijdelingse krachten extra wrijving tussen boor en geleidebus. Een gevolg hiervan is verhoogde slijtage en na verloop van tijd dus toenemende onnauwkeurigheid van dit (dure) gereedschap.

Daarom wordt in de schets een flexibele koppeling tussen boor en boormachine weergegeven.

Op de boor is daartoe een bus, voorzien van een inbusbout met binnenzeskant, aangebracht. De bus wordt op de boor vastgezet met een stelschroef. Voor extra zekerheid tegen eventueel verdraaien van de buskant kan ter plaatse van de stelschroef een kleine platte kant op de boor geslepen worden. De aandrijving van de boor gebeurt nu door een standaard zeskant bit 'A' in de boormachine, in het zeskant van de inbusbout te steken. N.B. Zo'n aandrijfstift kan natuurlijk ook eenvoudig van een inbussleutel worden gemaakt.

De speling tussen het binnenzeskant en de aandrijfstift maakt nu enige zijdelingse beweging van de boormachine mogelijk. Voor een eventueel gewenste grotere zijwaartse bewegingsvrijheid met de boormachine kan ook een standaard zeskante kogelbit 'B' gebruikt worden.

Een verder voordeel van dit koppelsysteem is het gemakkelijke ontkoppelen van boor en boormachine, zodat bij het verstellen van het werkstuk in de draaibank de relatief zware boormachine niet meer aan de boor hangt en kan worden weggelegd. Hierbij kan de boor in de geleidebus blijven en is er minder kans op beschadiging van de tere snijkanten.

Henny J. van Hunen, Velp

CURSUS SNIJDEND HOUTDRAAIEN

door
Christiaan Jörg

Kennismakingscursus:

4 lessen van 4 uur. In groepjes van 3 personen word je op een spoor gezet dat leidt tot een op veilige en plezierige manier van creatief houtdraaien.

Basistechniek I:

8 lessen van 4 uur. Je leert werken met de guts, draaien tussen de centers en voor de kop. Tevens is er ruime aandacht voor zaken als drogen, slijpen, materiaalkennis, veiligheid enz.

Basistechniek II:

8 lessen van 4 uur. Voor draaiers met ervaring achter de bank, die zich alsnog het snijden met een guts meester willen maken. Met voornamelijk het afleren van verkeerde gewoontes en het aanleren van snijstechnieken tussen de centers en voor de kop. Ook is er ruime aandacht voor drogen, slijpen, materiaalkennis, veiligheid enz.

Snijden tussen de centers:

4 lessen van 4 uur. Snijden tussen de centers van vierkant naar rond, basisvormen, poten, eierdopjes, kandelaars, lampen en bekertjes enz.

Schalen draaien:

4 lessen van 4 uur. Bekwamen in het snijden van in- en uitwendige vormen voor de kop (tafelkandelaars, gebakstellen, platte en kopse schalen en kommen).

C.J. privé:

Individuele begeleiding voor specifieke problemen à f. 80,- per uur.

Aanvang cursussen: februari/maart 1999.

Alle cursussen worden gegeven in groepjes van 3 personen.
Kosten: f. 350,- per periode van 4 X 4 uur, incl. BTW en oefenmateriaal. Het thuis oefenen en in de praktijk brengen van het geleerde is een must! Samenstelling van de groep in overleg.

N.B. Snijden tussen de centers en schalen draaien alleen mogelijk na Basistechniek I of II, of na gebleken handvaardigheid en ervaring.

Inschrijfformulier verkrijgbaar bij
Christiaan Jörg,
Wolter Heukelslaan 6,
3581 SP Utrecht

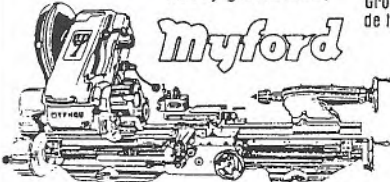
Wilt u eerst informatie bel of fax gerust.
Tel/fax 030 2513684

TOP DEALER **VEENHOF** B.V. IMPORT/EXPORT PROXON

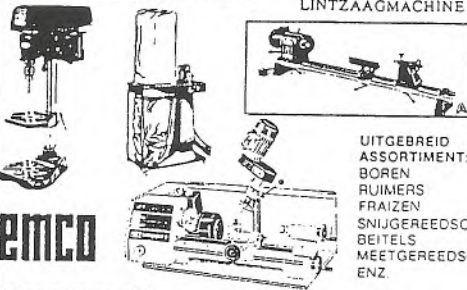
HOUT- EN METAALBEWERKINGSMACHINES
hobby gereedschap

Groot in assortiment de laagste in prijs

DEALER
MYFORD
EMCO
FERM
HUVEMA
ELU
DHEMEL
HEGNER

 myford

Record Est. 1898 **HOUDDRAAIBANKEN**
POWER TOOLS **HOUDDRAAIBEITELS HSS.**
WERKBANKEN
LINTZAAGMACHINE ENZ.

 emco

UITGEBREID ASSORTIMENT:
BOREN
RUIMERS
FRAIZEN
SNIJGEREEDSCHAP
BEITELS
MEETGEREEDSCHAP
ENZ.

P. CALANDLAAN 77 1065 KH
POSTBUS 9185 1006 AD
AMSTERDAM/HOLLAND
TEL.: 020 - 615 48 39/FAX: 020 - 615 18 95

Uw Specialist

 Houtdraaij J.F. Kramer
Seriewerk, stukwerk en modelwerk
Oudegracht 173 a/d werf (bij de lijnmarkt)
3511 NE Utrecht, tel. 030 2340610 fax. 030 2304657

HOUDDRAAICURSUSSEN

BEGINNERSCURSUS (hoe moet het?)

Voor: Hen met weinig of geen ervaring met houtdraaien
Inhoud: Leren omgaan met draaibank, beitels en hout.
Leren slijpen. Leren zien wat belangrijk is.
Doel: Zelfstandig draaiwerk tussen de centers kunnen maken.
Duur: 10 lessen van 2 3/4 uur
Kosten: f. 600,-
Groep: maximaal 7 personen
Start: binnenkort

gevorderdencursus (Haal meer uit uw draaibank!)

Voor: Hen die al enige jaren draaien
Inhoud: Perfectie en uitbreiding basistechniek
Introductie in lang dun werk, schalen, potten en extreme houtsoorten.
Doel: Leermtes in kennis en techniek opvullen; allround worden.
Duur: 10 lessen van 2 3/4 uur
Kosten: f. 600,-
Groep: maximaal 7 personen
Start: binnenkort

De cursussen worden gegeven door mij, Joost Kramer (40) brooddraaijer te Utrecht sinds 1984.

Informatie? Bel of schrijf voor informatiepakket.

ruimte aanwezig waar verenigingen hun informatie kunnen leggen. In de bibliotheek in mijn gemeente heb ik het informatieblad van Radius, gekopieerd op wat dikker papier, neergelegd. Op dit informatieblad heb ik mijn telefoonnummer vermeld; geïnteresseerden kan ik zo nodig doorverwijzen naar de secretaris van Radius.

De meeste bibliotheken bezitten een vitrine waarin exposities van diverse kunstuitingen worden gehouden. Veelal wordt op de vraag of het mogelijk is in deze vitrine een expositie van houtdraaiwerkstukken te houden enthousiast gereageerd. Eis is wel dat het niet gaat om een commerciële activiteit. Verzocht wordt een inventarislijst te leveren en een bedrag te noemen waarvoor de werkstukken moeten worden verzekerd. De waarde is lastig te bepalen, de werkstukken zijn meestal uniek. Men zou kunnen uitgaan van de kosten die nodig zijn voor de aanschaf van nieuw hout en de benodigde tijd voor het maken van vergelijkbare werkstukken. Vaak wordt door de bibliotheek gezorgd voor een aankondiging van deze expositie in het plaatselijke huis-aan-huis blad.

Leden van de regio Haarlemmermeer hebben in de bibliotheek in de gemeenten Sasenheim en Voorhout een expositie gehouden. Voor publikatie in het huis-aan-huis blad heb ik zelf een artikel bij de bibliotheek ingeleverd, dat ongewijzigd is opgenomen. Als reactie hierop heeft een andere krant een interview met één van ons geplaatst met een foto van de expositie. Misschien is dit voor andere regio's ook een mogelijkheid om aan de kunst van het houtdraaien meer bekendheid te geven.

Jan van der Ploeg, Voorhout

Beurs

Op uitnodiging van de organisatie van de Axminster Tool en Machinery Exhibition hebben vier leden van Radius en hun echtgenotes een stand ingericht met Nederlands houtdraaiwerk en demonstraties gegeven. De tentoonstelling/beurs werd gehouden van 12-15 november 1998 in Shepton-Mallet, Engeland.

Hieronder volgt hun door de redactie ingekort verslag.

Op 11 november kwamen we bij het beurscomplex aan. De auto was tot de nok toe volgeladen met houtdraaiwerk dat we op de laatste demodag in Arnhem hadden ingezameld en attributen om de stand mee in te richten.

Van de organisatie kregen we alle medewerking om de stand zo aantrekkelijk mogelijk te kunnen inrichten. Tevens werd ons een Woodcraft draaibank en slijpsteen ter beschikking gesteld.

Om tien uur de volgende morgen werd de beurs zonder veel plichtplegingen geopend en om half elf stond de stand van Radius al vol mensen. Misschien was dit het gevolg van de positieve aankondiging van onze aanwezigheid in het programmaboekje. Honderden bezoekers, onderwie veel professionals, bezochten tijdens de beursdagen onze stand en er was veel belangstelling voor onze manier van houtdraaien. Tot onze verrassing gaven deze vakmensen hun kennis vrijelijk door.

Onze stand werd nog verlevendigd door het vertonen van de video-opname van de laatste Demodag in Arnhem (gemaakt door Jos Toussaint).

Deze beurs was een groot succes. Het totale bezoekersaantal werd op 10.000 geschat. Geïnspireerd en boordevol ideeën, maar ook met volle koffers zijn we teruggegaan. We geloven dat we goede voorbeelden hebben gegeven van Nederlands houtdraaien, dat was ons uitgangspunt. Dit alles is voor een belangrijk deel mogelijk gemaakt door het mooie werk dat veel leden voor deze tentoonstelling hadden meegegeven. Hartelijk dank daarvoor.

Er zijn contacten gelegd om van 11 tot 14 november 1999 weer met een stand van Radius op deze beurs aanwezig te zijn. Misschien iets om te noteren in uw agenda?

Muck Douma (regio Haarlem)

Pem Kalshoven (regio Haarlem)

Albert-Jan Rouwkema (regio Groningen/Assen)

Ies v.d. Wardt (regio Epe)

In dit nummer

• Van het bestuur	1
• Afscheid van Lily van der Dussen	2
• In beeld: Piet Theuws	2
• Nationale Houtdraaikunst-tentoonstelling	5
• De tweeling leunspaan	7
• In 10 stappen naar een sfeerlichtje	8
• Papier-Oefening baart Hout-Kunst	10
• Inlands hout	10
• Boorinrichting	13
• Beurs	15

Verder:

• Uiterste datum inleveren kopij:	2
• Redactieadres	2
• Van de penningmeester	2
• Agenda	2
• Regionieuws	3
• Mutaties ledenlijst	5
• Oproepen	6
• Internet	8
• Veiligheid	10
• Hout-info: Robinia	11
• Vraag & aanbod	13
• Publiek en houtdraaien	13

Colofon

Samenstelling en redactie: Nel Hoogkamer
 Lay-out en druk: H&R Grafisch Serviceburo Purmerend
 Uitgever: De Stiel, Nijmegen
 Foto-omslag: werk van Otto Koedijk

De vereniging Radius is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de aangeleverde artikelen of advertenties.

Eindredactie: Aad Lesman, Nic Stunnenberg
Voorlopig redactieadres: Gerard Gaasbeek, Boeslaan 24
 6703 ES Wageningen

Samenstelling bestuur:

Interimvoorzitter (tevens regio-commissie Noord-Holland Noord) N. Stunnenberg, Juliana van Stolbergstraat 17, 1723 LB Noord-Scharwoude, tel. 0226 - 316503
 Secretaris G.H. Gaasbeek, Boeslaan 24, 6703 ES Wageningen, tel. 0317 - 413205
 Penningmeester W. van Slooten, Russenweg 17, 1861 JN Bergen, tel. 072 - 5894109
 Lid (T.C.) M. Douma, Groot Heiligland 18, 2011 ER Haarlem, tel. 023 - 5311848
 Lid A. van den Berg, Zernikeplein 34, 7242 JC Lochem, tel. 0573 - 251837
 Lid Mevr. I. Feith, Spaarnwouderstraat 10, 2011 AD Haarlem, tel. 023 - 5353935

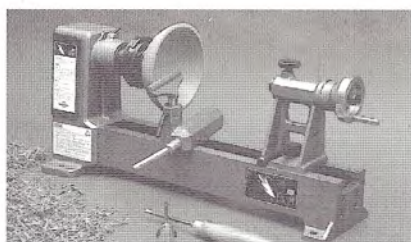

MEMENCO

**Machines, gereedschappen en toebehoren voor de houtdraaier,
houtsnijder en beeldhouwer**

Import uit ondermeer Australië, Engeland, Nieuw Zeeland en de Verenigde Staten

WOODFAST TEKNATOOL

Houtdraaibanken in het topsegment
Nova Comet miniatuu draaibank
Nova 3000 houtdraaibank
Nova SorollChuck en SuperNova Chuck

HENRY TAYLOR TOOLS CROWN TOOLS LINK TECHNOLOGY

Houtdraaibeitels in HSS
Houtdraaibeitels in HSS
De "Exocet", een revolutie op het gebied van het diep uitdraaien

EZE LAP

Diamanten slijp- en wetstenen

CRAFT SUPPLIES

Een gevarieerd programma

ASHLEY ILES ARBORTECH TOOLS

Beitels en gutsen voor de beeldhouwer en houtsnijder
De "Woodcarver" voor het machinaal beeldhouwen en modelleren. De "Minicarver" voor het fijne machinale beeldhouwen en modelleren

Daarnaast diverse soorten hout in vele maten

Postbus 585
NL 7900 AN Hoozeveen
Tel/fax 0528 - 26 63 62

Bezoekadres (na telefonische afspraak):
Woody Herman's Place
Tolweg 5, Zuidwolde (Dr.)

Tevens in Woody Herman's Place verschillende cursussen houtdraaien. Voor zowel beginners als gevorderden; in groepsverband of individueel. Voor meer informatie: 0524 - 57 18 11

Niets is ons te gewoon of te speciaal

Bij VDH Machines & Gereedschappen BV

vindt u alles op het gebied van
hout- en metaalbewerking onder één dak!

☐ houtdraaibanken	☐ afkortzaagmachines
☐ lintzaagmachines	☐ vlak- en vandiktebanken
☐ cirkelzaagmachines	☐ freesmachines
☐ schuurmachines	☐ afzuigers, etc.

bezoek onze showroom
voor een demonstratie !

VDH
MACHINES &
GEREEDSCHAPPEN B.V.

EMCO

VDH Machines & Gereedschappen B.V.
Jekerstraat 88
3521 EK Utrecht
☎ 030 - 296 32 70

Exclusief importeur

voor EMCO conventionele metaal- en houtbewerkingsmachines.